

2. Надання адміністративних послуг у муніципальному секторі. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України Київ: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 124с.

3. Сидор І. П. Фінансова політика держави: теоретичні аспекти та практична реалізація в Україні. *Світ фінансів*. 2017. Вип. 4 (21). С. 44-53.

Куца Галина Василівна

*Головний спеціаліст сектору економічної роботи та бух обліку
Тернопільської комунальної міської лікарні №2*

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ГРОМАДЯН

Охорона здоров'я передбачає систему заходів, спрямованих на захист здоров'я, шляхом створення сприятливих умов, що спрямовується на попередження і лікування захворювань з метою забезпечення оптимальної працездатності та соціальної активності громадян при максимально можливій індивідуальній тривалості життя.

Аналіз стану здоров'я населення та діяльності закладів охорони здоров'я свідчить, що демографічна ситуація в місті Тернопіль характеризується стабільністю загальної чисельності населення, народжуваністю із зростанням загальної смертності, в тому числі дитячої смертності та позитивним природнім приростом із тенденцією до його зменшення (з +8,9 у 2013 році до +5,0 у 2017 році), за рахунок зростання загальної смертності [1].

В структурі основних причин смертності дорослого населення перше місце посідають хвороби кровообігу – більше 60%; на другому місці – злоякісні новоутворення – більше 20%; на третьому місці – травми та отруєння – більше 5% і на четверте місце хвороби органів травлення – до 4%.

У структурі захворюваності жителів переважають хронічні неінфекційні захворювання, які в першу чергу формують структуру смертності населення міста, із яких «левову частку» складають хвороби системи кровообігу (захворюваність 6330,0 на 10 тис. населення) і злоякісні новоутворення – 299,5 на 10 тис. населення, хвороби органів дихання – 319,4 на 10 тис. населення, хвороби органів травлення – 194,0 на 10 тис. населення і хвороби кістково – м'язової системи – 143,7 на 10 тис. населення. Принагідно відзначимо, що дані хвороби формують левову частку в структурі первинного виходу населення міста на інвалідність.

Враховуючи соціально-економічну ситуацію, інтенсифікацію міграційних процесів та фактичний стан здоров'я населення міста Тернопіль комплексна програма «Здоров'я громади» на 2019-2021рр. повинна спрямовуватись на мобілізацію ресурсів органів місцевого самоврядування, потужності закладів охорони здоров'я, громадських організацій і самого населення на покращення тих показників здоров'я, які в першу чергу формують демографічну ситуацію громади, а відтак показник здоров'я громади в цілому [1].

На сучасному етапі рівень санітарної культури жителів залишається недостатнім, значна його частина має шкідливі для здоров'я звички, надзвичайно низьким є показник чисельності населення, яке регулярно займається фізичною культурою (у середньому 6-8 %). Не сприяє розв'язанню проблем у сфері охорони здоров'я й відсутність належного моніторингу за станом генофонду, рівнем популяційного імунітету населення, циркуляцією збудників інфекційних хвороб. Сучасна система охорони здоров'я в регіоні загалом спрямована більше на лікування, ніж на профілактику захворювань і пропаганду здорового способу життя. Водночас бідною залишається інфраструктура та індустрія здоров'я.

Ключовими проблемами охорони здоров'я населення є:

- незадовільний стан здоров'я населення;
- недостатнє медикаментозне і матеріально-технічне забезпечення закладів охорони здоров'я;

- нераціональна організація системи надання медичної допомоги, диспропорція її первинного, вторинного і третинного рівнів;

- брак сучасних медичних технологій, недостатнє володіння ними, низький рівень інформованості про сучасні медичні технології, засоби збереження здоров'я та активного дозвілля, недостатня ефективність заходів, щодо формування здорового способу життя;

- недостатність фінансових ресурсів для забезпечення ефективної діяльності системи охорони здоров'я, недостатній розвиток ринку медичних послуг;

- морально та фізично застаріле медичне обладнання;

- надлишкова і неупорядкована мережа закладів охорони здоров'я, збитковий ліжковий фонд стаціонарів;

- напружена екологічна ситуація.

Погіршення стану здоров'я зумовлене насамперед комплексом не медичних, а соціально-економічних та екологічних чинників, недосконалим способом життя населення. Оскільки здоров'я населення є результатом діяльності не тільки галузі охорони здоров'я, а інтегральним показником успішності функціонування держави, усіх її інституцій.

В галузі охорони здоров'я впроваджується реформа первинної медичної допомоги, тобто сімейних лікарів, терапевтів та педіатрів. У розвинених країнах лікарі первинної меддопомоги без госпіталізації вирішують до 80% медичних звернень за допомогою сучасних знань, базової апаратури та найбільш розповсюджених аналізів та ліків. Витрати на охорону здоров'я поки що не відповідають реальним потребам. Не розв'язано проблему гарантування безоплатного обсягу надання медичної допомоги закладами охорони здоров'я. Заходи щодо формування багатоканального фінансування здійснюються повільними темпами.

Враховуючи фінансово-економічну кризу, суттєве зростання цін на лікарські засоби та медичні вироби, продукти харчування та енергоносії,

питання ефективного, раціонального та гарантованого фінансування заходів щодо охорони здоров'я населення стає особливо актуальним.

Необхідність прийняття програми «Здоров'я громади на 2019-2021 рр.» також зумовлено тривожною медико-демографічною ситуацією громади, що характеризується невисоким рівнем народжуваності та зростанням рівня загальної смертності, в тому числі смертності чоловічого населення працездатного віку, демографічним старінням, зростанням загального тягара хвороб, які формують демографічну ситуацію.

Низький рівень матеріально-технічного забезпечення закладів охорони здоров'я громади, недостатність оснащення сучасною високотехнологічною апаратурою, лабораторним обладнанням впливають на рівень діагностики та лікування захворювань, які мають значний соціальний тягар для економіки громади, зумовлюють високі показники занедбаності та несвоєчасності надання медичної допомоги, високу інвалідизацію та смертність в працездатному віці.

Все це обумовлює необхідність розробки та впровадження нових сучасних технологій в лікувально-діагностичний процес та заходів покращення матеріально-технічного стану закладів охорони здоров'я громади.

Список використаних джерел:

1. Комплексна програма «Здоров'я громади» на 2019-2021 роки. URL: <https://tmrada.gov.ua/strategichni-ta-programni-dokumenti/galuzevi-programi/galuzevi-programi-chinni-u-2019-rotsi/26469.html>